

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	— — — — —	3 frt — kr.
Félévre	— — — — —	1 frt 50 kr.
Negyedévre	— — — — —	— frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre		2 frt.

Felelős szerkesztő:

Dr. BUZA SÁNDOR.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Deák-tér 29. sz.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

A lap megjelenik minden kedden.

Halottak napján.

A kegyelet, a nemes kebel érzelemvilágának legszebb napjára virrad a kereszténység november 2-án. E nap elhunytjaink emlékének van szentelve.

Az élet s a halál képe; a városi zaj s a temető néma csendje e napon szerepet cserélnek.

Az enyészet, az örökös csend lakóhelye telve van a halottjaikat felkereső élő utódokkal, kik sietnek kegyeletük, emlékezetük adóját leróni.

A temető, az enyészet e néma mezeje mintegy varázsütésre virágos kert képét ölti magára s az élők ezrei bongják körül a néma hantokat, melyeket eddig csak az enyészet rideg szele lengett körül.

Egy fönséges élő tiltakozás nyilvánul a temetőben e napon minden ellen, a mi enyészet. A pompás virág koszorúkban, a tavasz e kedves gyermekeiben, az ifju tavasz meglevenült képe a mogorva ősz ellen, melyet pillanatra feled az ember letarolt mezeivel, fáinak sárguló leveleivel; az élők ezreinek tolongása a halál ellen s a sirokon felgyuladó lángok a sötétség ellen.

Megrendül e napon még az is, a ki elmerülve az élet élveiben,

vagy elbizakodva a Gondviseléstől nyert szépségében vagy gazdagságában nem szokott egy tulvilági élettel törődni s szeretné tultenni magát a kereszténység tulvilágra vonatkozó fönséges tanán. Legalább ilyenkor, e sirok közt bolyongva magába száll, önmagával s emlékezetével társalog. A szív erősebben vers egy érzés tart hatalmában benünket: memento mori.

A temető látogatóin meghatottság vesz erőt, midőn a felgyuladó lángok között, melyek fátyolozottan világítják be a rideg hantokat, hallják embertársaik szívből eredt imáját, a lélek mélyéről feltörő sóhajokat s látják a gyermekeikért siránkozó szülőket.

Mindenki siet tehetségéhez mérten feldiszíteni elhunyt kedves halottjainak sirját s a mint a szent kötelesség teljesítéséből származó megnyugvásnak örömét élvezzi a gazdag, ki elhunytjának sirját fényüzéssel ékesítheti fel, midőn a szépen felhánt sirra üvegházak pompás virágai borulnak az ezer és ezer színű tűz fényétől megvilágítva; épen úgy a szegénynek is mély fájadalma mellett az öröm könnyei rezegnek át szempilláin, ha egy kis méceses fényével, egy értéktelen koszorúval adózhatik kedves halottjának.

Elhagyatott részekben a behor-

padt s nem gondozott sirhantok sötétben állanak, jelezve az utódok kegyeletének s szivnemességének kihalását. Majd másutt csak a földbe szurt apró kis gyertyák jelzik, hogy még ott is vannak, kiket túlélt az emlékezet.

Ó halandó ember, ki érző szívet akarsz birni, mely szeretni tud mindent Istenért, ki a mulandóság felett él; ki önzetlenül akarsz munkálni embertársaidd boldogságáért, nem hajhászva a föld örömeit, tanulj lemondást a temetőben, hol elenyésszik minden, mi mulandó, hol ép oly kiesi hely jut lakóhelyül a szegény koldusnak, mint az országokat biró koronás főnek s élte után ez lesz jelszavad: memento mori.

Kaufmann János.

Az új főispán székfoglalása Szatmáron.

1. A vasutnál.

Ujfalussy Sándor Szatmárvármegye és Szatmár szab. kir. város ujonnan kinevezett főispánja, Szatmár város főispáni székét az e hó 27-én esütörtökön d. e. 10 órakor a városháza dísztermében megtartott rendkívüli bizottmányi közgyűlésen foglalta el. A főispán Szatmárra szerdán este a félhét órai vonattal érkezett meg N.-Károlyból.

még egy közvetítő hely is, a tisztítóhely, a hol az Isten kegyelmében kimultak, de büneikért e földön még eleget nem tett emberek lelkei, állapotukhoz mérten hosszabb vagy rövidebb ideig szenvednek.

Az is hitigazság, hogy a dicsőséges, szenvedő és itt a földön küzdő egyház egységénél fogva, a világban élő emberek imái, jó cselekedetei és érdemei egyesítve Jézus Krisztus végtelen érdemeivel a szenvedő lelkeknek, akik önmagukért már nem képesek többé eleget tenni, enyhítik vagy végkép megszüntetik szenvedéseiket, ha ezért ajánlatnak fel.

A halottakért végzett imáknak és jócselekedeteknek csakis így és ezért van értelmök.

Hogy a szájalom és részvét, az ima és jócselekedetekben a szenvedő lelkeknek nyújtott segítség igen kedves Isten előtt, azt nem csak az egyház bizonyítja ezért nyújtott rendkívüli kedvezményeivel és bucsuival, hanem történeti hitelességü számos esetek is.

Azt is nemcsak számos szentnek nyilatkozatai és kétségtelen hitelességü történetek bizonyítják, hanem a kath. egyház legnagyobb tudósa, Aquinói sz. Tamás is tanítja, (4. d. 21. q. 1. a. 1.) hogy Isten a szenvedő lel-

TÁRCZA.

Halottak emléke.

Boldog, kinek nincs kit siratni,
Kinek a lét gyászt nem adott,
Aki nem tud könyvet hullatni,
S nem ismeri a bánatot.

De hát ki az, kinek szívében
Mindig csak az öröm honol? ...
S a boldogság teljes fényében
Ragyog reá, míg vándorol.

Nincs senkisé, a kit a létben
A bánat, a gyász nem talál,
És éljünk bár örömben fényben, —
Megjelenik a rut halál.

A lét küzdés ... s a sirhalmomban
Olyan esendes a nyugalom,
Én is magam mély bánatomban
Óh csak ezzel vigasztalom.

Itt, e esendes bus temetőbe,
Óh olyan szép a kegyelet,

S átgondolva a mult időkbe —
Jól esik az emlékezet.

Könyezve jön az özvegy ... árva,
Apa ... anya ... s a jóbarát,
Egy-egy sirnál, szobornál állva ...
Kisirják szívök bánatát.

Leborulok én is egy han ra,
Jó szüleim nyugosznak itt,
És kisirom busan zokogva,
Szívem minden keserveit.

De félre könyök a bus arczról,
Van szívemre vigasztalás:
Im élet kél az elhullt magból,
Lesz még egykor feltámadás!

Nagy Bertalan.

A másvilágról.

Kétségtelen hitigazsága és felette vigasztaló dogmája az a kath. egyháznak, hogy a mennyországban kívül, hová haláluk után a büntől egészen megtisztultak lelkei mennek és az örök szenvedés helyén kívül, a hová a nagy és e földön ki nem engesztelt bűnökkel terhelt lelkei jutnak, van

Az indóháznál a csuf idő miatt csekély számu közönség volt s a mégérkező főispánt a városi tanács által kiküldött bizottság élén Böszörményi Károly kir. tanácsos polgármester beszéddel fogadta, s a város és tisztikar nevében üdvözölte. A főispán erre a következőkben válaszolt:

„Nagyon jól esik ezen nem várt fogadtatás, melylyel a város tanácsa engem kitüntett. E város területére lépve eszébe jut, hogy öt ide kedves emlékek kötik. 1866-ban a vármegye akkori főispánja aljegyzővé nevezte ki a megyei törvényszékhez. Másfél-évet töltött itt. Itt kezdette meg pályafutását s a sorsnak kedvező kegyelméből reméli, hogy itt fogja azt befejezni. Kérdi, vajon feltehető-e róla, hogy csak távolról is rossz akarattal legyen azon hely iránt, a hol nyilvános pályáját megkezdette. Ez annyi volna, mint megtagadni a kegyeletet, megtagadni a szép és nemes iránti érzületet, ez annyi volna, mint otromba kézzel belemarolni a kebelbe és kirántani onnét a szívet, a mit Isten azért helyezett oda, hogy a hála nemes érzetével leróvhassuk a legszentebb kötelességet. Tudomásával vagyok, ugymond, a helyzet jelentőségének, tudom, hogy egyes tényeim, miket más hatáskörben tettem, kedvezőtlen megítélés alá vétettek, de jöjjenek Uraim tisztába azzal, hogy épen olyan hű polgára leszek e városnak, mintha itt születtem volna. (Éljenzés.) Ép úgy szívenem fekszik a város érdeke, mint bármely öslakosának. (Éljenzés.) Ezen érzületem tisztasága iránt ne legyen senkinek kétsége, mert annak forrása a becsület és hazafiság. — Bizalommal lépek tehát Önök közé, mert tudom, hogy bizalom bizalmat szül. Én szívesen előlegezem Önöknek e bizalmat s kérem ajándékozsanak meg önök is bizalmukkal. Hiszem, hogy a város javára irányzott törekvésünk áldásos lesz, a miként azt a polgármester ur beszédében kívánatosnak jelezte az én működésemre nézve s elérjük azon czélokot, melyeknek elérésétől Önök e város felvirágzását várják, melyben közreműködni mindig kedves kötelességemnek ismerendem.”

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a

kek némelyikének megengedi, hogy a tisztítóhelyet elhagyva, az embereknek a földön megjelenjenek, részint azért, hogy maguk számára segélyt kérjenek, részint az emberek kedvéért hogy őket üdvökre figyelmeztessék. Önkényt érthető, hogy e megjelenések bár számosan egyházi hatóság által is approbálva vannak s történeti hitelességük mégis csak emberi hitelességgel bírnak s így nem kötelezők de fide.

Párisban és Bolognaban a pápa ő szentsege jóváhagyása és áldásával évek óta jelenik meg egy havi folyóirat a következő czímen: „Visszhangok a tisztító helyről”, mely lap kizárólag a tisztítóhelyről hoz részint theologiai fejtegetéseket, részint azon rendkívüli kegyelemajándékok leírását, melyeket Isten a szenvedő lelkek iránt tanusított közbenjárásért folyton osztogat.

Hogy ezek napjainkban sem szünetelnek, arra bőséges és hiteles példákat találunk e folyóiratban.

Ime egy a sok közül.

I. Intő kéz.

Az esemény, melyről szó van, 1859. évi november havában történt és 1870. júliusban épen legfeltűnőbb részét a helyi püspöki hatóság is okmányilag igazolta. Az eset a következő:

bizottság tagjait mutatta be a polgármester a főispánnak, ki azok között több ismerőst talált s azokkal barátságosan beszélgetett. A főispán Meszlényi Gyula püspök öméltóságának vendége volt s az indóháztól a püspöki palotába hajtatott.

2. A közgyűlés.

A közgyűlés másnap csütörtökön délelőtt 10 órakor volt. A férfias nyíltsággal s őszinteséggel elmondott beszéd, melyet a főispán öméltósága a vasutnál mondott megtette hatását, mert a memorandum, melynek az lett volna czélja, hogy a városi közgyűlés sajnálatát fejezze ki a miniszter előtt Ujfalussy Sándornak főispánná neveztetése felett nem is került napirendre.

Üdvözölvén a polgármester a közgyűlést, főlegző felolvasá a belügyminiszter leiratát, melyben tudatja Szatmár város törvényhatóságával Ujfalussy Sándor es. és kir. kamarásnak főispánná kineveztetését.

Polgármester a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére bizottságot nevez ki s a gyűlést a főispán öméltóságának mégérkezőig felfüggeszti.

A belépő főispánt a közgyűlés felállással fogadta.

Rövid szavakban üdvözlí a főispán öméltósága a közgyűlést, s azután a Joó Gábor főjegyző által felolvasott esküt teszi le, melyet az egész közgyűlés állva hallgat végig s aztán megéjlenzett. Az eskü elhangzása után igen szép és magvas s feszült figyelemmel kísért, következő székfoglaló beszédet tartotta a főispán.

3. A főispán beszéde.

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Sem e hely, sem ez alkalom nem ajánlatos arra, hogy szakszerűleg foglalkozzunk azon kérdéssel, miért elég, ha csak madártávlatból szemléljük is, — hogy mily szembeötlő az a társadalmi nemzeti átídomulás, melynek a szab. klr., sőt rendezett tanácsu városok is a magyar állam területén az újabb időben alá vannak vetve.

Ez oly nagy fontosságú mozgalomban az, a mi még a scepticus hajlamokkal bíró hazafiakra is nem caak megnyugtatólag

1859. nov. 4-én az egyházállam Foligno nevű községében, a clarissák kolostorában Magorita Gesta Terezia nővért, Korsikából valót, hirtelen szélütés érte s ugyanaz nap este, anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. Rendkívül megrendítette e hirtelen halál az egész kolostort, mert az elhunyt nővéren példányképeket tisztelték, oly nagyok és kiválóok voltak a megboldogult erényei.

Tizenkét nappal később, november 16-án délelőtt 10 órakor, tehát fényes nappal, egy nővér, Felice Anna, a ki az elhunytnak segédtársa volt az egész kolostor fehérneműinek gondozása és mosásában, épen a rendes munkaszobába akart menni, midőn egyszer csak a lépesőn panaszhangokat hall. Azt hitte, hogy véletlenül egy macskát zártak a ruhaszekrénybe, felnyitá azt, de semmit sem látott. A hangok azonban épen nem szüntek meg. A nővért a legnagyobb félelem fogja el és egész magán kívül kiáltja: Jézus! Mária! ki van itt?

Alig végezte be azonban e szavakat, midőn tisztán érthetőleg hallja az elhunytnek panaszos hangját: „Istenem, mennyit szenvedek.”

A nővért nagy remegés fogja el, de a mint társának hangját tisztán felismerte, bátorságot véve kérdé mégis:

— Miért?

hat; de sőt lelkesedésre ösztönöz, mivel a mozgalom kizárólag a nemzeti genius oltárképe körül forog, — még pedig olyan kedvező arányokban, hogy egy-két évtized még és az idegen ajku városok társadalmi, és így a nemzeti belterjes erők hatványozását czélzó mozgalmak, dicsőségteljesen belesz- nek fejezve.

Ezen korszakalkotó műnek az eredménye minden kétséget kizárólag, egy megizmosodott, hazafias, polgári elemnek a felszínre emelkedésében fog megnyilatkozni. De kell is, hogy minél előbb megnyilatkozzék; mert egy olyan democraticus alapokra fektetett szerkezetű államban, mint a minő édes hazánk is, rendkívüli súly fektetendő egy erős, intelligens és minden tagozatában hazafias polgári osztály megteremtésére és megalkotására.

Fájdalom! Még mindig vannak hazánkban feles számmal városok, a melyeknek a polgársága idegen ajku elemekből állván, — következésképen még mindig nem elég erős, nem eléggé magyar arra, hogy azt az állam- és nemzetfenntartó missiót, a melyet az ország mai alkotmányi szervezetében, vészben, viharban, avagy békében az 1848 előtti időben szinte egy ezer év folyamán át, az ugynevezett nemesi osztály annyira önfeláldozással teljesített; a maga egészében, a századok viharai által kihasznált nemesi közép osztály helyett átvegye és egészében teljesítse.

Már pedig ha valahol, úgy hazánkban égető szükség, hogy a saját hazafias ösztönből megmozdult társadalomnak segítségére, támaszára siessenek kormány, törvényhozás szóval az összes hatalmi tényezők egyaránt; kell, hogy a hatalmi tényezőknek első gondját képezze az, — hogy egy intelligens, erős és a mi fő, magyar polgári osztály, hazánk bérezes vidékein és rónáin minél előbb teljes számban kifejlődhessék.

Épen azért nálunk kell, hogy az az állami politika tengelyét képezze, a megizmosodásra minden alkalmat megragadni és eként módot nyújtani mind ama törekvő városoknak, a melyek hivatással bírnak Magyarországon egy erős, művelt polgárságot te-

— A szegénység miatt! — felelé a lélek.

— Hogyan, — válaszolá Felice Anna, — te, aki oly szegényül éltél?

— Nem miattam, — mondá az elhunyt, hanem a társaim, a többi nővérek miatt! A hol elég egy is, mire való kettő, és a hol kettő elég, mire való három? Tekints csak magadra is! . . .

És mialatt ezt mondta, egész sötét lett a sűrű füst miatt és az elhunyt árnya körül járt a dolgozó szobát, aztán a lépeső felé ment, mindenfelé folyton beszélve, a miket azonban a nővér az iszonyu félelemtől nem értett. Midőn az elhunyt az ajtóhoz ért, hangos szóval mondá: „Istennek irgalma ez. Én sohasem jövök többé vissza!” És ennek bizonyítékául pusztá kezével egy nagyot ütött az ajtóra s ott hagyta benyomva kezének alakját, mintha csak valamely művész izzó vassal véste volna be oda.

A nővér, a ki mindennek szem- és fültanuja volt, a remegéstől félholtan sietett ki a dolgozó teremből, hogy közel lakó társainak kiáltson. Rögtön összezsúrdult az egész kolostor, hogy lássa a beégetett kéz alakját az ajtón és meghallja a remegő nővér előadását. A következő pillanatban már valamennyien remegve s könyekkel szemekben siettek a templomba, hogy az elhunyt lé-

remteni, a mely egyuttal nemzeti és magyar. — Mily megnyugtató tudat, hogy Szatmár szab. kir. város polgársága már századokkal ezelőtt átal esett ezen társadalmi ujításon és ekként Szatmár szab. kir. város polgárságában már ugyszólván űsidők óta feltalálhatók mindazok a tulajdonok és honfui erények, a melyek a magyarság és nemzeti irány szompontjából oly feltétlen kívánatosak.

E tekintetben Szatmár szab. kir. város polgársága ugy szólván példátlanul áll hazánk történelmében; mert daczára annak, hogy éjszak-kelet felől egy idegen tenger hullámveréseinek volt a multban és van jelenleg is alá vetve, nem csak megmaradt a magyarság világitótornya, de sőt nyomról-nyomra előre törítve, a magyar géniusnak mind ragyogóbb sugár özönét árasztja maga körül.

Az ily polgárság méltán lehet önére-tes és méltán megvárhatja, hogy tisztelettel és közbecsüléssel adózzék nekie mindenki.

Ilyen fogalmakkal eltelve, ilyen hitben megerősödve foglalom el jeles elődöm főispáni székét, világos kijelentésével annak, hogy állásomból kifolyólag, nem csak kedves kötelességemnek fogom tartani, de sőt ambícióm legfőbbike leendő, nem csak hathatós szószólója lenni Szatmár szab. kir. város minden lojalis, jogos igényeinek és vágyainak: de sőt nyilvánosságra hozom, hogy a ki ezen város szellemi, anyagi, általánvéve kulturális előre haladása elé gátot igyekszik állítani, az felfogásom szerint nem csak Szatmár egyedi haladását bénítaná meg; de egyidejűleg az illető rossz szolgálatot tenne a nemzet általános fejlődése természetes folyamának.

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Hazai törvényeink körül írják a főispánnak hatáskörét, teendőit és jogait, ha élni kívánok mindazon jogokkal, kedvezményekkel, a melyeket a törvény számomra fentartott, de innen tul egy lépést sem fogok tenni; mert tudatával bírok annak, hogy én csak addig vagyok a törvényes rendnek igazi űre, mig a tulkapásokat első sorban magamnak sem engedem meg.

lekért oly forrón a mint csak képesek, imádkozzanak. Egész nap és éjjel egyebet sem tettek a kolostorban, mint a legbensőbbben kérték az Istent, hogy drága nővérük lelkének mielőbb nyugalmat és szabadulást adjon.

A következő éjjel 10 óra körül Felice Anna aludni ment; azonban alig szenderült el, titokteljes álmában egész megelégtülten jelent meg az elhunyt, hálát adva neki azon imáért, melyet érte végzett s meghagyta, hogy az ő nevében mondjon köszönetet többi társainak is azon sok imáért, melyeket nyugalmaért mondtak; az Ur végtelen irgalmasságában mind meghallgatta azokat. Ezután a következőket mondá: „Az Urnak, a rettenetes Birónak igazságos ítélete szerint 40 évig voltam elítélve a tisztítóhely borzasztó szenvedéseire, mivel némely nővér szeszélyes kívánságának sokat engedtem; de a hét bünbánati zsoltár, azon imákkal, oh mily megkönnyebbülést szereztek számomra.“ És erre egész mosolygó arcczal és kedves hangon folytatá tovább: „Oh, boldog, rossz és rongyos ruhák, melyek a legfényesebb ruhákkal oly gazdagon kárpótoltattak! Oh boldog szegénység, mely annak, ki azt valóban megtartja, oly nagy dicsőséget szerez! És mégis mily sokan vesztik el a jutalmat, ha nem épen lelkeiket is s szenvednek azért,

Kérlelhetetlenül fogom üldözni az esetlegesen felmerülő legesekélyebb corruptiót: viszont a tisztikárnál észlelt szorgalom és tisztakezűség nállam mindig kellő méltánylásban fognak részesülni. Mi előtt a törvényhozás gondoskodnék a tisztviselők és hivatalnokok szolgálati pragmaticájáról. — én azt megelőzőleg már gyakorlatilag fogom életbe léptetni.

Mindazonáltal belátom, hogy bármily hatalom letéteményese is a főispán, illuzoriussá válhatnak ténykedései, ha törekvéseiken bizonyos indokolatlan előítélet hatása alatt, nem részesülend a tek. törvényhatóság azon jóakaratu, hazafias támogatásában, a melyet a helyzet komolysága megkíván. Ősmerve azonban a t. törvényhatóság bölcsességét, higgadságát és törvénytiszteletet, erős a hitem, hogy ezen tanácskozási teremben esetleg terjengő elfogultság köde minél előbb teljesen el fog oszlani, hogy aztán a tiszta napfény világánál fel fogjuk ősmerni annak tudatát, hogy virágzó városunk jól felfogott érdekében annak minden téren előhaladásában, — mennyire nem egymás ellen, hanem igenis egymásra vagyunk utalva.

Ugyan azért, ugy a személyes kötetlen szabad érintkezés, de különösen a közérdek javára, a mely súlyos áldozat nélkül nem tür sem ellen-, sem rokonszenvet, — szabadjon a tek. törvényhatóság jóindulatát és bölcs hazafias támogatását, egyszer és mindenkorra kikérnem. Valamint szabadjon reméllenem azt is, hogy a mától kezdve velem oly szoros viszonyba lépett s a közügyeknek edzett bajnokait, a tisztikart, különösen annak élén álló élet- és köztapasztalatokban oly gazdag, érdemes polgármester, királyi tanácsos ur Ő nagyságát mindig egy csatavonalban fogom magam mellett találni.

Tisztelt közgyűlés! Mielőtt székfoglaló beszédemet befejezném, nem tehetem azt a nélkül, hogy egy kegyeletes ténynek eleget ne tegyek.

Bizonyára méltóztatnak tudomással birni azon benső hivatalos és baráti viszonyról, a melyben én hosszú évek során át, mint volt vmegyeyi tisztviselő mélt. Domahidy Ferencz, volt jeles elődömmel állottam.

mivel a szükségesség ürügye alatt, a valódi szegénységet alig ismerik és becsülik.“

Végül harmadnapra, ama első jelenés után, t. i. nov. 19-én, szent Erzsébet ünnepe, a jó nővér, Felice Anna késő este épen ismét nyugalomra ment, midőn alig feküdt le ágyába, egész tisztán érthetőleg nevében hallotta szólíttatni magát az elhunyttól. Felül, hogy válaszoljon neki és ime, az ágy lábainál egy fényes golyót lát fölemelkedni, mely az egész czellát nappali világossággal tölti el s kedves hangot hallat, mely így szólott hozzá: „Felice Anna! Egy pénteki napon haltam meg; és ma, ismét pénteken megyek a dicsőségbe! Föl bátran a kereszt-hez! Föl bátran a szenvedésekre!... Isten veled! Isten veled! Isten veled!“ És e szavakra hóféhér galamb alakjában felrepült az égbe és eltűnt szeme elől.

Az elhunyt nővér 1826. febr. 22-én öltözködött be és több éven át ujoncz-mesternő volt; az utóbbi években pedig — amint említve volt — a fehéreműek gondozása és mosása volt reábizva.

A foligno püspöki hivatal rendes kihallgatást tartott az eseményről. Az ajtón levő beégetett kézalakot összehasonlították a halott valóságos kezével; evégből kinyitották sirját és szemtanuk által állapították meg,

De eltekintve eme subjectiv érzelmektől, Ő méltósága 18 év folyamán volt főispánja ezen törvényhatóságnak — és mint ilyen kétségtelenül számos bokros érdemekre tett szert a tek. törvényhatóság felvirágoztatása körül.

Fájlalom, hogy ezen érdemek méltatása körül a t. törvényhatóság részéről megelőztetem. A midőn tehát a megtörtént lelkes ovatiokat helyeslőleg vevém tudomásul, hirdessük most már egy akarattal, hogy éljen a haza! Éljen a király! Éljen Szatmárnémeti szab. kir. város lelkes közönsége!

4. A polgármester beszéde.

Ez éljenzéssel fogadott beszéd után a törvényhatóság feje az új főispánt a következőleg üdvözölte:

Méltóságos főispán ur!

Szatmárnémeti szab. kir. város törvényhatósága nevében teszem le a tisztelet adóját méltóságod előtt, méltóságodnak városunk főispánjává történt legkegyelmesebb kineveztetése alkalmából.

Még alig vett bucsut tőlünk nyugalomba vonult főispánunk — s még sajog a seb, melyet megválásának nyilvesszeje kobleinken ejtett, — megjelent méltóságod, hogy Herakles nyilaként a főispán távozása által ütött sebet a főispán megjelenése által megorvosolja, és ezen sebet méltóságodnak megorvosolni hatalmában áll, ha szeretetének, vonzalmának, jóindulatának azon melegében részelteti közönségünket, törvényhatóságunkat, melyet nyugalomba vonult főispánunk éreztetett velünk.

Tudjuk, hogy méltóságod mint a kormány bizalmának letéteményese, a kormány törekvéseinek előmozdítására van utalva; de azt is tudjuk, hogy méltóságod a magas kormány és törvényhatóságunk közötti űrt töltvén be, közbenjáró levén a kormány előtt egyszersmind törvényhatóságunk jogos érdekeinek előmozdításától sem érezheti magát felmentve, ezért a midőn a terhes kettős főispáni állásra vállalkozott, kétségtelenül szintén elhatározta magát arra, hogy városunk előhaladását, felvirágoztatását teljes erejével elő fogja mozdítani; minthogy e tekintetben méltóságod nyílt, őszinte és határo-

hogy a hulla keze a legpontosabban összevág s illeszkedik az ajtón beégetett kézalakhoz. Erre az ajtó pecséttel láttatott el s helyéről elvitetve, egy külön helyen őriztetik. Ott van az esemény leírása is aláírva a nevezett kolostor apátnőjétől és egy tekintélyes dominikus atyától, a ki a megjelent s általa ismert zárdaszűz kéznymásáról szóló jegyzőkönyvnek püspök-hatóságilag történt felvételénél jelen volt. E jegyzőkönyv végszavai ezek: „A foligno püspöki hivatal (curia) a sz. Anna kolostor ft. apátnőjének fentebbi tudósítását ezennel hitelesnek ismeri el és ennek következtében kijelenti, hogy nyilvánosságra hozatalának sajtó útján mi sem áll utjában. Ennek hitelül, Foligno 1870. jul. 2. Medori Joachim fő vicarius.

Mivel a kolostor igen szigoru klauzurával bir és még a püspöknek sincs megengedve oda belépni, annak tiszteletreméltó lakói az ajtót mindannyiszor kihozatják a klauzura előpitvarába, valahányszor e csuda-jelet látni kívánják; és számtalanszor kell ezt tenniök, de szívesen teszik, mivel az esemény elbeszélése és e csudajelenek szemlélete, mint egy valóságos intő kéz a más világból, igen mély benyomást szokott tenni a szemlélőre.

zott ígéretet tett, ezért köszönetünket fejezzük s azon reményben, hogy az ige testet ölt — bizalmunkat előlegezzük.

Méltóságod a megyei és városi törvényhatóságoknak kormányzatára hivatván, mindkét törvényhatóság érdekét, mozdítja elő, a közigazgatás nehézségeit fogja úgy a kormányra, mint a kormányzottakra nézve megkönnyíteni, ha támogatni fogja a megye tetemes nagy többségének és városunk közönségének méltányos és igazságos kívánatát, mely a delejesség erejével vonzza egymáshoz a két törvényhatóságot.

Azon meggyőződésben vagyunk, hogy a kormányzónak érdeke nem lehet ellentétben a kormányzottak közérdekével s hiszszük, hogy méltóságod mint kormányzó a közérdek ellen, a külön és magán érdeket nem szolgálja. A kormányzottak véreben megérlelt közérdek szolgálata nemcsak lélekemelő megnyugvást szerez a kormányzónak, — de biztos alapot is teremt részére a kormányzottak szívében maradandó tiszteletnek és szeretetnek.

5. Tisztelgések.

A polgármester lelkes beszéde után kezdődtek a tisztelgések a városháza hivatalos helyiségében.

1. A kath. papság tisztelgésére nézve püspünk urunk ő méltósága már előzetesen kérdést intézvén a főispán urhoz, hogy hol és mikor ohajtja azt elfogadni, a főispán ur ő méltósága a püspöki palotát és idejéül a közgyűlés végét jelölte ki. Ezért maradt a papság tisztelgése utólsónak, a többi tisztelgések befejezése után a püspöki palotában. Lefolyását lapunk hirrovata hozza.

A többi tisztelgések a következő sorrendben történtek:

2. A nagy-bányai ev. ref. egyházmegye Bencsik főesperes vezetése alatt.

3. A m. k. pósta és táviró tiszték főnökük vezetése alatt.

4. A Széchenyi-Társulat, melynek nevében Jandrisics János apát-plebános üdvözölte a főispánt, ki migt a társulat buzgó munkása rendkívül szívélyesen

II. Széttépett könyv.

A tudós és világhírű francia szónok Lacordaire, a soré-i collegiumban a lélek halhatatlanságáról tartott egyik konferencia beszédének bevezetésében a következő megható eseményt beszélt el, mely úgy körülményei, mint az elbeszélő tekintélyénél fogva teljes figyelemre méltó.

X*** lengyel fejedelem, egy hitetlen és bevégzett materialista, épen egy értekezést fejezett be a lélek halhatatlansága ellen s nyomban kiadni akarta, midőn egy napon, amint parkjába sétára indult, egy könyei közt fuldokló asszony vetette magát lábai elé a legmélyebb fájdalom hangján kiáltva fel hozzá: Jóságos fejedelem! Az imént halt meg férjem... lelke most talán a tisztító tűzben van, mennyire szenvedhet! Oh könyörüljön rajtam, én oly szegény vagyok, hogy annyi kis pénzem sincs, hogy érte engesztelő sz. misét mondassak. Legyen oly jó uram, tévé hozzá — s adjon egy kis adományt, hogy szegény férjemen segíthessek.

A fejedelemnek, habár a legbensőbbben meg volt arról győződve, hogy e nő csak könnyhivőségének áldozata, még sem volt elég ereje őt visszautasítani, s mivel egy

fogadá a küldöttséget s a legodaadóbb támogatását ígérte.

5. A kir. törvényszék, ügyészség és járásbiróság nagyszámu küldöttsége Móricz Lajos elnök vezetése alatt.

6. Az állandó kataszteri helyszinelési felügyelőség Tiefenthaler főnök vezetése alatt.

7. Végül Szatmár-város tisztikara Bösrményi Károly kir. tanácsos és polgármester vezetése alatt.

A főispán ur minden egyik küldöttséghez igen megnyerő és barátságos szavakat intézett s a tisztelgések befejezése után a püspöki fogaton a püsp. palotába hajtattott, hol a Meszlényi Gyula püspök ő méltósága vezetése alatt tisztelgő papság üdvözlését fogadta.

Vegyes házasságok.

Arra nézve, hogy a vegyes házasságokat a protestánsok is elítélik, hogy a vegyes házasságban élő ref. férfitől megkivánják kath. életpárjának áttérítését, hogy a kath. vallási isteni tiszteletben való részvételt a reformátusoknak szintén megtiltják, — mondjuk mindezekre nézve esattanós bizonyítékul szolgál a „Prot. Egyh. és Iskolai. Lap“ egyik legutóbbi számának következő cikke Ambrus József e. m. főjegyzőjének tollából.

„Egyházmegyénk területén több ev. ref. felekezeti tanító él vegyes házasságban. E házasságok kötéséről az egyházmegye annak idején nem vehetett magának hivatalosan tudomást, mert hiszen az illetők egyéni szabadságukkal éltek, mikor ezt tették, sőt az egyik tanító a távoli Biharmegyéből választván meg, más vallásu nejét, már innen hozta magával, a nélkül, hogy az illető egyház presbyteriumának ezen tanító vegyes házasságáról tudomása lett volna. De volt már előbb is rá eset, hogy egyházmegyénknek egyik mindenesetre legkitünőbb s közszeretett és tiszteletben álló tanítója, F. Zs. más vallásu nőt vett el, de épen ennek példája után a többire nézve is nyugodtan lehetett az egyházmegye, mert ezen tanítóban

darab arany akadt a kezébe, azt oda ajánlódokozta.

A tulboldog nő örömpesve sietett azonnal a templomba, s kérte az egyház lelkészét, hogy ajánlja fel a szent misét férjéért.

Három nappal azután estefelé a fejedelem dolgozó szobájába vonult vissza, át-olvasá értekezését és itt-ott javítást tett rajta.

Egyszer csak gyöngye neszt hall, fölveti szemét és két lépésnyire magától egy embert lát maga előtt a helyben szokásos ruhába öltözve.

Felboszankodva a tolaodó merészségén fel akart ugrani és szólani, de abban a pillanatban az ismeretlen eltűnt szemei elől.

A fejedelem azonnal szolgálja után kiáltott:

— Miért engedtek be, engedelmem nélkül, ily embereket szobámba?

— Miféle embereket?

— No hát azt az embert, azt a parasztot, a ki épen most hagyta el szobámat.

— De Uram, válaszolák egyhangulag a szolgálak — mi senkit sem engedtünk önhez bejutni, egyetlen egy idegen sem mutatta magát itt, még a palotában sem.

A fejedelem megnyugodott e feleletek után és elhallgatott, mindazonáltal azon erős

erős lévén a prot. öntudat, jól tudta, hogy felekezetének mivel tartozik, amit megvalósítani nem is késett. (Azaz kényszerítették a nőt, hogy kath. hitét megtagadja. Szerk.)

Miután azonban egy évvel ezelőtt az mondatott, hogy egyik vegyes házasságban élő tanító még a bucsujáró monetekben, a Mária-kultuszban is, a ref. hivek szeme látára nyilvánosan részt vesz, ennek eredménye az lett, hogy a legközelebbi egyházlátogatás alkalmával, egyházmegyénk esperese, nt Kovács Antal ur, kellő tapintattal és evangéliumi szelidséggel figyelmeztette őket az illető tanítót és nejét a helyzetre, melyben vannak, figyelmeztette őket az iránt a gyülekezet iránti köleltségekre, mely gyülekezet nekik kenyeret ad, mely gyülekezet megérdemel mindenesetre tőlük, hogy legalább annak prot. érzületét tüntetőleg ne bántsák. Mindent ígért a vegyes házaspár, de az ígéret pusztán ígéret maradt. Azért tehát mind erre, mind a többi vegyes házasságban élő tanítóra nézve, a felső baranyai ev. ref. egyházmegye folyó évi szept. 20. s következő napjain tartott közgyűlésében meghozta a következő végzést:

„Miután egy felekezet, saját autonom jogainál fogva, méltán megkövetelheti azt, hogy belhivatalnokai és azoknak családtagjai vallásilag vele egygyek és ugyanazok legyenek. És miután megkövetelheti azt is, hogy belhivatalnokai, nemcsak saját hivatali körükben, de családi életük által is, a gyülekezet valláserkölsi életének — felekezeti szellemben való — ápolása és fejlesztésére jótékony befolyással legyenek; és miután ezen felekezeti természetes és törvényes jognak arcul csapásával, az egyházmegye területén némely felekezeti tanítók még ma is vegyes házassági kötelékben vannak; önmaga iránti erkölcsi köleltséget vél teljesíteni az egyházmegye, ha az ily egyéneket, vegyes házasságuk jellegének mai naptól számított egy év alatt leendő megszüntetésére, most már a legkomolyabban utasítja, s egyuttal felhívja esperes urat, hogy azok ellen, kik ezt a fenn kitett záros határidőre tenni elmulasztanák, a fegyelmi

meggyőződésben maradt, hogy vele pusztá tréfát üznek.

A következő napon a fejedelem épen nem gondolt már az esetre, midőn ugyanazon órában és ugyanazon helyen a tegnapi ismeretlen ismét megjelent, anélkül mégis, hogy csak egy szót is szólt volna. Ekkor a fejedelem haragja már tetőpontra hágott és amint fölemelkedett, hogy az arczátlan tolaodót megragadja, ez ismét a semmiségbe tűnt el. A leggondosabb és legapróbb részletekre kiterjedő vizsgálat sem vezetett nyomára, senki sem tudta a ritka jelenetet megfejteni.

A fejedelem feszülten várta a következő napot, de most már bizonyos elfogultsággal és azon szilárd elhatározással, hogy tisztába jő a vakmerő látogatóval.

És valóban a harmadik nap is ismétlődött a jelenet. Mielőtt azonban a fejedelemnek csak egy szó is jöhetett volna ajkára, az ismeretlen így szólott hozzá:

Uram, én azért jövök, hogy hálát adjak önnek. Én ama szegény asszonynak vagyok a férje, a ki néhány nap előtt térdénállva kért alamizsnát, hogy lelke nyugalmáért sz. misét mondasson. A szeretetnek e ténye kedves volt Isten előtt, s azért megengedte nekem, hogy önnek köszönetet mondjak és biztosítsam arról, hogy van egy másik élet,

eljárás hivatalból azonnal indítsa meg; önként értetvén, hogy addig Erdősy Gyulának, a turonyi ev. ref. kántortanító állomáson való megerősítését az egyházmegye ezuttal is megtagadja.

Megtudjuk tehát e határozatból, hogy a dunamelléki ref. „egyházmegye“ lelkiismereti kényszerrel akarja szorítani azon kath. anyákat, kik protestáns tanítókkal élnek vegyes házasságban, kath. hitük megtagadására.

„Mily lármát csapnának azonban ezek az urak, — kérde helyesen a „Magy. Áll. — ha mi hasonló módon a katolikus birtokokon alkalmazott, vagy kath. tanítóval vegyes házasságban élő protestánsoktól hasonló módon követelnék, hogy hitüket, lelkiismereti meggyőződéseiket megtagadják.

Ime ez az a híres türelmesség, az a hirhedt evangéliumi szeretet.“

Hazánk.

Egyházi birtokok kezelésében két irány szokott egymással küzdeni: a házi kezelés és bérletrendszer. Hogy önmagában véve melyik jobb a kettő közül, a felett nem nehéz dönteni. A házi kezelés, ha a birtokosnak van hozzá elég hajlama, szakértelme s forgalmi tőkije vagy a kezelő személyzet kiválasztásában szerencsés tapintata, még magán birtoknál is előnyösebb a bérletrendszerénél. Egyházi birtoknál pedig, a hol a birtokos váltakozása nem kis fontosságú momentum s a hol a birtoklás czélja nem lehet pusztán a minél előnyösebb kihasználás, hanem szem előtt tartandó a birtokállomány és állapotnak jókarban való áthagyása az utódra: a házi kezelés föltétlenül czélszerűbb és előnyösebb. Mert az egyházi birtokos független rendelkezésében mindenestre több a garancia ez iránt, mint a bérletben, a ki tekintet nélkül a jövőre, rendszerint csak a saját jelen hasznát tartja szem előtt, kivált ha a bérlet kiválasztásában nem annyira a megbízhatóságra, mint inkább a kedvező ajánlatra van súly tektetve. Anélkül, hogy e tekintetben valamely konkrét

és hogy a lélek hallhatatlan. Öntől függ már most, hogy a kegyet, melyben részesült üdvére fordítsa.

E szavak után eltűnt a longyel paraszt.

A fejedelem lelke mélyen megrázkódott és magán kívül lélekszakadva hívta össze házinépségét, s könyvek közt beszélt el nekik mindent, a mi az imént vele történt.

Minden késelem nélkül összehívva ezután a helység legtekintélyesebb és legértelmesebb embereit abból a czélből, hogy az esemény igazságát a legmegeczáfolhatóbb tanúsággal minden kétségen kívül helyezze. Ami azonban ismerőseire és barátaira nézve a legmeggyőzőbb erővel hatott és a mi — véleményünk szerint — legdöntőbb bizonyíték, főképp azon tény, hogy a fejedelem mindjárt erre megsemmisítette a lélek halhatatlansága ellen irt könyvét, teljes bizonyíték végett az ő végleges megtérésére, melynek folyton legűszintébb jeleit adta.

—2.

III. Pápa a tisztító helyen.

Ha valaki nyíltan kimondja, hogy egy pápa a tisztító helyen volt, sőt még néven is megnevezi, erre nézve mindenesetre kétség

esetnek hibáztatása lebegne szemünk előtt — mert bizonyos ritka körülmények között a bérlet sem járhat kárral — csak örvendhetünk a „Magy. Áll.“-nak azon hirein, hogy főpapjaink iparkodnak a bérlet-rendszerről a biztosabb házi kezeléshez térni vissza. Legutóbb Hornig Károly veszprémi püspök birtokaira vonatkozólag olvasunk ily örvendetes hirt. Ömltsza ugyanis a püspökség tulajdonát képező, mintegy 2000 holdnyi kislódi birtokát e hó 1-én visszavette a bérletől, ki ezt 28 éven át birtokolta. Minthogy az épületek a legrosszabb karban, a földet pedig kizsarolva vette vissza, nagy áldozatba kerül az uradalom felvirágoztatása. Okulhatnak belőle az egyházi birtokosok.

A kormány-válság még mindig tart s véglegfolyásáról nem tudhatni bizonyost. Igen valószínűnek tartják, hogy Szapáry miniszterelnök megmarad helyén, mert bukása jelenleg a Hentzi-szobor ügyben az ellenzék diadalát jelentené. Bizonyosra vehető azonban, hogy Csáky vallás- és közokt. miniszter és Szilágyi igazságügyminiszter, a kik leginkább okai voltak az egyházpolitika elmérgesedésének, kiválnak a miniszteriumból. Ezt minden újabb hír megerősíti. Egyhangulag hirdetik s minden hivatalos vagy félhivatalos czáfolat nélkül, hogy a király ő felsége visszautasította a polgári házasságot és az anyakönyvek világi vezetését.

A magyar delegációban Ugron Gábor, Apponyi s az ellenzékiek felszólalásai daczára a kormánynak megszavazták a hadsereg létszámának emelését századankint, és az összes költség-emeléseket; ellenben elvetették a magyar nyelvű katonai akademiát s számos olyan javaslatot, melyek a hadseregben a magyarság érdekeinek és kívánásainak nagyobb érvényesítését czélozták.

A király nagymértékű elkedvetlenedése a budai honvédszobor-leleplezés programjának bukása és e körül kifejtett viták miatt, kétségtelenné vált. Gödöllőről hirtelen elutazott Bécsbe az egész udvar és az előbbi megállapodás ellenére a novemberi, sőt a tavaszi vadászatokra sem jön Magyarországra.

Uj miniszter. Szögyény Marich

telen bizonyítékot illik fölhozni a tény mellett, melyet állít.

Az esemény, melyről szólni akarunk, ilyen történeti bizonyítékon alapuló. Damiani sz. Péter műveiből van véve s a hírneves Baronius bibornok Annalesében is fölemlíti (Ad annum 1024, n. 3.) A pápa pedig, kiról szó van, VIII. Benedek.

Benedek tizenhét évig ült szent Péternek a székén. Halála után meglehetősen sok idő múlva megjelent Capri püspökének, a ki barátja vala. Benedek utódja, ennek testvére, János volt. Az elhalt pápa lelkére kötötte Capri püspökének, hogy haladék nélkül keresse fel János pápát s kérje meg őt az Isten nevében, hogy segítsen rajta imáival és alamizsnáival, mivel a tisztító hely elviselhetetlen tüzeben iszonyuan szenved. Hozzá tette még, hogy ő jól tudja, hogy már sok alamizsnát osztottak ki érte; ez azonban jogszerűen szerzett pénzből történt; ezért az alamizsnát a Isten ítélőszéke előtt nem birtak értékkel és azon hatással, hogy szenvedéseit enyhítsék.

A jó püspök, mélyenmeghatva e kérés által, a legnagyobb gyorsasággal felkereste a pápát. Megindulástól remegő hangon és hatályos szavakban festette le előtte ez esemény jelentőségét. Mikor a lelkek égnek,

László Berlinbe neveztetvén ki nagykövetnek, a király személye körüli miniszter teendői ideiglenesen Fehérváry honvédmiszterre bizattak.

Budapesti püspök. Cselka Nándor pozsonyi prépostot és ujonan kinevezett ezimzetes püspököt a király budapesti érseki vikáriussá nevezte ki.

A kolera Budapesten esökkenő félben van. Naponkint már csak 15—20 megbetegedés fordul elő 5—10 halálesettel. A vidéken sem terjed nagyobb mértékben. Fel-tűnő, hogy Temesvárott egy közöshads. ezredes a népszerű Issekutz Gyula is kolerában halt meg.

Több fizetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter — hir szerint — elhatározta, hogy az állami elemi iskoláknál alkalmazott néptanítók valamennyijének a törzsfizetését 400 frtra emeli fel.

Kolera-szédelgők. Két fifikus mesterlegény egy idő óta arra használta fel a járványt, hogy belőle hasznot huzzon. Tudván, hogy a fővárosi szamaritánus egylet a kolerakórházakból gyógyultan elbocsátottaknak néhány forintot ad, több ízben kolerát szinlelték s így vitették magukat a kórházba. Persze mindannyiszor elbocsátották s ők mind efféle rokonvalescens kolerások mindannyiszor néhány forintot kaptak a szamaritánus egyletektől, melyet ily módon több mint száz forinttal megesaltak.

Elárverezett borju. Novák Károly felső-nyarádi plebánoson az elkeresztelésért reá rótt 10 frt birságot akkép hajtották végre, hogy egy borjút lefoglalták és Csáky miniszter dicsőségére elárverezték. Az árából 9 frt a feladó ref. lelkésznek is jutott fuvardij visszatérítése fejében.

Külföld.

A pápa püspöki jubileumának ünnepe már januárban meg fognak kezdődni. Vizkereszt napján a gyermekek fogják megkezdeni a hódolatok sorát. Krisztus mondta volt apostolainak: Bocsássátok hoz-

ninesen helye annak, hogy hasztalan kérdezősködéssel töltsük az időt, vagy vitatkozzunk a felett, melyik kézzel ragadjuk ki őket a lángokból. Rohanni kell, mint a tűzvészbe s mindkét kézzel hordani a vizet. Különben nem sokára meg fogja látni ő szentsége, hogy nem hiába szólítja fel őt hanem lelke teljes meggyőződéséből.

E beszédnek oly nagy hatása volt, hogy János pápa kötelességének tartotta a leggazdagabb alamizsnákat osztogatni és pedig vagyonának legjogosabb részéből úgy hogy testvéreinek lelke ennek következtében rendkívül megvigasztalva s hosszas és kínzó fájdalmaitól nem sokára megszabadítva lett.

A püspök pedig, akinek e jelenése volt, fontolóra vette mindjárt, a mit látott és hallott, s a gondolatra, hogy egy oly pápa is szenved, kit méltán tekintettek szentnek, és ki valóban az is volt, üdvös félelem fogta el és levonta belőle magára nézve is a következtetést. Haladék nélkül letette püspök süvegét és pásztorbotját, kolostorba vonult, hol hátralevő napjait szentül élve fejezte be, mivel inkább akart egy kolostor szigorú fegyelmében megtisztítani lelkét, mint a szenvedő egyház tisztító lángjai közt szenvedni kinokat.

—a.

zám a kisdedeket! Ekképen fogják Krisztus Jézus helytartóját üdvözölni először a kisdedek.

Emberek a pápánál. XIII. Leo a minap fogadta Verpus új-guineai missionáriust, ki a rorókat, egynéhány évvel ezelőtt még emberevő törzset térített a keresztény vallásra. Most a rorók buzgó katolikusok s a missionárius a nép hódolata jeléül egyéb ajándékok mellett egy tiarát nyújtott át a pápának, mely egészen az uvi-uvi madár tollaiból készült.

A kolera Bécsben is kiütött már, sőt állítólag már legalább is két hét óta tényleg pusztít. A járvány nem Budapest-ről, hanem a Duna vizéből lepté meg őket. Eddig 3—4 biztos kolera-eset fordult elő.

A lepipált orosz zsarnokság. Az orosz kormány a Lithvániában nemrég bezárt sledzianowi és bielskai templomokat lerombolta, a templomok bezárására okot szolgáltatott zavargókat átadta az igazságszolgáltatásnak. A vilnoi törvényszék azonban az illetőket felmentette, azzal indokolván ítéletét, hogy a vádlottak nem zavargás, de imádkozás ezéjéből gyülekeztek a templom elé, ami nem képez büntető cselekményt. A felmentő ítélet nagy feltűnést keltett.

Ötvenezer ember a hullámok közt. San-Franciskóból jelenti egy távirat, hogy a Sárga folyó Kinában kiáradt s 4500 négyszögmetrföldnyi területet borított el. Ötvenezer ember a hullámokban lelte halálát. A szörnyű katasztrófa következményei beláthatlanok s attól tartanak, hogy az árvíz következtében kerek egy millió ember fog tavaszig elpusztulni, ha a kormány ellátásukról gyorsan nem gondoskodik.

Vidék.

— **Nagy-Károlyban** Ujfalussy Sándor főispánnak beigtatása a megye részéről a lehető legfényesebben és a ragaszkodás és szeretet legfeltűnőbb jelei közt ment végbe. Debreczenben diszes bizottság ment elébe Zanathy Ferencz főjegyző vezetése alatt. A megye határán Domahidy Elemér üdvözölte. Imposans volt a fogadtatás a vasutnál, hol Suszterits Ignác polgármester üdvözölte. Valóságos diadalut volt a bevonulás a városba kivilágított utcákon zene szó mellett. A diszközgyűlésen, melynek fénypontja a főispánnak államférfiúi magaslaton álló beszéde s Nagy László alispánnak eszmékben gazdag lendületes beszédei voltak, több mint 400 biz. tag jelent meg. A hivatalos actusnak a tisztelgések hosszú sora (28), 400 teritékü diszebéd, melyen a többi között gr. Károlyi Istvánnak ez alkalommal igazán gyönyörű felköszöntője és br. Véeseey Józsefnek nagy tetszéssel fogadott szép toasztja zajos lelkesedést keltett, este a nagyszerű faklyásmenet, Zanathy Ignác üdvözlő beszédével és a fényes hangverseny méltó befejezést adtak.

— **Tisza-Ujlak.** A város mellett épülő vashid csaknem egészen készen áll. A földmunkálatok nincsenek befejezve és a deszkák lerakása hiányzik. Az ujhíd a régi fahid nyugati oldalán a város felüli részen a régi fahidtól kissé elhajlik. Három szilárd kőlabon és két hídfőn nyugszik messze ellátszó négy sugárive. Hossza 270. szélessége 6 $\frac{1}{2}$ méter. A gyalogjárda az ivéken belül van elhelyezve. Átadása valószínűleg november végén lesz, mi azért is örvendetes, mert a különben is gyenge fahid az ujhidhoz szükséges anyagszállítása következtében igen meggyengült.

— A Tisza kiöntött medréből. Az ugynevezett Ültetést s a mező jó részét vízborította el.

— **Ungvár.** Duresák Dezső mellett, ki 25 éves közszolgálati jubileumát csak nemrég megülvén, a főszolgabírói állástól megválni készült, szép demonstrációt rögtönzött az ungvári járás közönsége október 27-én. A közszeretben álló főszolgabíró e napon az ungvári járás minden községének előljárói és kiküldötteiből alakult egy nagy bizottsága maradásra kérte.

A hivatalos helyiségbe Nehrebecky káptalani ügyész, Sztankócy ungvári körjegyző és Rónai J. császlócezi s. lelkész hívták meg a főszolgabíró.

Duresák Dezső mélyen meghatva mondott köszönetet s a végelhatározásra gondolkozási időt kért.

— **Munkács.** Már a második tüzeset rémitette a város lakóit egymásután. Ugyanis folyó hó 26-án viradóra is kigyult Beregszász-uteza végén a Feldmann Májer lakása és porig leégett.

— **Vállaj.** Még mindnyájunk élénk emlékezetében van az 1885-ik évben tartott missio, még érezzük a jezsuita-atyák vallás-erkölcsös oktatásának jótékony hatását s ime a hívei lelki javát szíven viselő pásztor, nagys. és főt. Serly Károly t. kanonok, esperes-plebános ur az elmúlt vasárnap amaz örvendetes hírrel lepté meg hiveit, hogy P. Flodung és P. Tamás jézustársasági atyákat még az ősz folyamán három napra terjedő missió tartására nyerte meg. Hozza Isten őket minél előbb, de adjon erőt és hosszú életet e nemesen gondolkodó, buzgó lelki pásztornak is!

— **Magos-Liget.** Egy nyolcz éves árva fiúcskát a napokban a cséplőgép összezazott. azonnal szörnyet halt. Intő példa!

— **Farkasfalván** f. hó 29-én áldotta meg a buzgó Fogarassy családnál Márton Alajos plebános a kápolnát.

— **A laczfalusi** gör. katolikusok és 3 filialis község, lelkészüknek felfüggesztése miatt, — hir szerint — megtették a szükséges lépéseket arra nézve, hogy áttérjenek a gör. keleti vallásra.

— **Szerednye.** A szerednyei sz. Lukács napi bucsu f. hó 23-án folyt le a hivek hagyományos buzgóságával. A nagy misét és a tót nyelvű szónoklatot Muncskó Pál szerednyei plebános tartotta. Magyarul Rónai István császlócezi s. lelkész beszélt. Az istenitisztelet után a messzevidéken közkedveltségű szerednyei plebános fényes ebédet adott, melyben az egész szerednyei intelligenzia részt vett.

A szüret a többszörös jégeső után nagyon gyenge volt.

A tagosítás utáni telekkönyvi átalakítási munkálatok javában folynak. Az ügyet kellő szakértelemmel Nemes Menyhért ungvári járásbíró vezeti.

— **Császlócson** a postaállomás kezelését Horkay Irma postamesternek vette át, s így nem szűnt meg, mint ahogy az tervbe volt véve!

Mi ujság?

— **A kath. clerus** püspökünk óméltósága élén tisztelgett az új főispán előtt, a püspöki palota vendég-termében. Óméltósága hivatkozással a főispán multjára s abban a kath. clerus iránt tapasztalt méltányos és igazságos magatartására — ebből

következtetőleg meleg szavakban üdvözli őt új állásában s teljes magyar őszinteséggel előlegezi úgy saját, mint papjai nevében a főispán iránti bizalmat s Isten áldását kéri működésére.

A főispán látható meghatottsággal választott püspök óméltósága szavaira. Igére, hogy ha már kisebb hatáskörrel bíró állásában is igyekezett méltányos lenni a kath. clerussal szemben, úgy a jelen körülményeknél fogva rá nézve felejtetlen kitüntető megtiszteltetés és ez alkalomból tett nyilatkozat után méginkább igyekezni fog az előlegezett bizalomnak rászolgálni. E negyedszázados hivatalos működésében e jelen kellemes pillanat piramidálisan magaslik ki a többi ünnepélyes pillanatai közül, s a leghálásabb devotioval fogadja a kath. clerus megtisztelő bizalmát.

— **Diszebéd.** Püspökünk óméltósága magas vendége, Ujfalussy Sándor főispán tiszteletére a beiktatás napján fényes diszebédet adott, melyre a káptalan tagjai, a papság, katonaság, vármegye és város előkelőségéből 40-en vettek részt. A szép és magas színvonalu felköszöntők sorát püspök ó méltósága nyitotta meg a hazafias sziv melegével és lelkes szavával éltetvén a király ó felségét, majd az új főispánt és Domahidy F. főispánt, Ujfalussy S. főispán a püspökre és káptalanra; Böszörményi Károly Ujfalussy Sándorra; Jandrisits János apát-plebános az új főispán nevére, báró Uray Leónára és családjára; Domahidy István a püspökre; Majos Gábor főispáni titkár Böszörményi Károly és Kováts Eduárdra; Kováts Jenő Kiss Gedeonra, Böszörményi Károly Dobrovolny cs. és kir. őrnagyra és Stoll Béla nagy-bányai ügyvéd Kováts Bélára emeltek poharat. A diszebéd végeztével az új főispán ur néhány látogatást tett még s aztán tapintatos fellépésével minden körben kedvező benyomásokat hagyva maga után, székhelyére utazott.

— **Birtokkezelés.** A veszprémi püspöknek azon helyes törekvése, melyről lapunk más helyén szoltunk — hogy javadalmait a több tekintetből hátrányos bérletekből kivonva a sokkal több és biztosabb garantiát nyújtó házi kezelés alá vegye, nem áll egyedül. Biztos tudomásunk szerint ugyanis a szatmári püspökség Heves vármegyei javadalmaiból — a mióta jelenlegi püspökünk, Meszlényi Gyula ó méltóságának birtokában vannak, — 1800 hold vétetett át a bérlőktől házi kezelés alá. Mint halljuk, püspök ur ó méltósága, hogy a folyó jövedelmet fokozva nemes szívének óhaja szerint a szegényebb egyházak, iskolák, közművelődési és jótékony intézetek s támogatásra szorulóknak segélyezésére bővebb forrást nyisson, lassankint a többi birtokokat is át fogja venni, a mi annál inkább kivihető, mert a szerződéses idő leteltével már a jövő évben is több birtok szabadul fel a bérlet alól. Püspök ur ó méltósága el van határozva, hogy ezeket is a jövedelem arányához képest fokozatosan szintén házi kezelés alá veszi, a melyeknek pedig átvétele a jelen idő szerint el nem viselhető kiadásokkal lenne egybekötve, azokat csak a lehető legrövidebb időre adja ki bérbe.

— **Főpásztori jótékonyosság.** A püspöki birtokok említett rendezése épen nem akadályozza nemes szívé főpásztorunkat abban, hogy áldó kezének jótéteményeit, nemes szívének áldozatokban nyilatkozó jótékony melegét, ne éreztesse mindenütt a megyében, a hol a szükség segélyért kiált. Csak a mi igen

fogyatékos, de egészen biztos tudomásunk szerint is, melyet itt-ott szereztünk azon adományokról, melyek nem maradhettek titokban, mert legnagyobb részt nyilvános testületek és intézmények részesültek azokban, püspökünk ő méltóságának pusztán a jelen évi kegyes adományai a mai napig saját magán pénztárából, elérik a **10,000** frtot. Alkalomszerűnek tartjuk s talán ezzel nem követünk el indiscretiót, ha a birtokkezelésben beálló emez új fordulatnál összefoglalva némi halvány képet adunk ez évi kegyes adományokról, bizonyossággal annak, hogy zajtalan bár, de folyton foly és termékenyit a jótékonyosság ki nem apadó forrása.

1) Szerető szívéhez legközelebb állván az Ur szüléjében a nap terhét viselő segédmunkásai, a szegényebb ellátásu lelkészek és segédlelkészek, mint állandóan minden évben, a jelenben is **5000** frtot tulhaladó nagylelkű segélyében részesültek. 2) Párhuzamban áll ezzel főpásztorunknak kiváló apostoli tulajdona, a zelus domus Dei, mely alkot, gyarapít mindenütt, a hol alkotni vagy javítani való van s a beregsurányi épülő templom **1000** frtot, a helybeli székesegyház az áhitatot emelő betlehemi jászolra **282** frt **56** krt, a nagybereznai templom betonburkolatra **100** frtot, a marmaroszigeti canontáblákra **50** frtot, a nagy-boeszkői a főoltárjavításra **50** frtot; a kölesesi fiók-egyház haranglábra **50** frtot, a csengeriek harangra **30** frtot, a nagy-somkútiak gyónató székre **25** frtot, a zavatka-ubrezsiek keresztre **25** forintot nyernek bőkezűségéből. 3) Megérzik támogató jobbát az iskolák s a hosszumezői az általa több év óta nyújtott és még 7—8 évig nyújtandó évi **200—200** frt, a nagy-somkúti tanító a szintén évenként állandóan utalványozott **100** frt kegyes adományával tartja fenn magát. 4) A közhasznú intézetek közül a szatmári kath. legény-egylet havonként 10, eddig ez évben **100** frt, az ungvári kath. legény-egylet **75**, a szinyér-váraljai **50** frt, a márm.-szigeti, visói, mátészalkai, doboruszkai tüzoltó-egyletek **100** frt segélyben részesültek. 5) A szerencsétlenségek és magán nyomoruság is áldozatkész szívre talált nála: az árvamegyei inségeseket **200**, a márm.-szigeti szegényeket **100**, az ungvári szegényeket **100**, egy szerencsétlen családot **100**, az erdődhegyi két tüzkárosultat **60**, a sárközi tüzkárosultakat **50** frt kegyes adományával segíté meg stb., melyek együttvéve **7877** frt **56** krt tesznek ki. Ismételjük, hogy e számokban még koránt sincs kimerítve azon jelen évi adományok összege, melyeket püspökünk ő méltósága az aránylag nem kedvező viszonyok között is saját pénztárából tenni kegyes volt; mert püspökünk ő méltósága azt az elvet követvén, hogy „a mit kiad a jobb kéz, ne tudjon arról a bal” azok közül csak vajmi kevés juthatott köztudomásra és mi ez alkalomból csak ezeket állítottuk össze. Mennyi lehet még, a mikről senki sem tud, csak ő, senkisem beszél, csak a szegények néma hálafohásza, senki sem fizet meg csak az Isten, de a ki majd egykor bizonyára meg is fog fizetni.

— **A honvédség új ezredese.** A szatmárnémeti 12-ik honvéd gyalogezred parancsnokává a király jekel- és margitfalvi Jekelfalussy Lajos ezredest, a honvéd főparancsnokság volt első segéd tisztjét, ezen állásától való felmentése mellett nevezte ki, s ez alkalomból neki sok éven át teljesített kiváló és hű szolgálataiért a 3. osztályu vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

— **Kinevezések.** A novemberi előléptéseken a m. k. honvédségben ismerőseink közül Stovichek Frigyes törzstiszt-jelölt százados őrnagynak, Apogyi Bertalan, Beniczky Sándor, Osváth Mihály főhadnagyok II. oszt. századosokká, Jeney Endre és Nagy Lajos hadnagyok főhadnagyokká, Henter Zoltán és Sieracki Arthur hadapród-tiszthelyettesek hadnagyokká nevezettek ki. A közös hadseregnél Hammerschmidt II. oszt. százados I. osztályúvá, Vozáry főhadnagy II. oszt. századosná, Hotzmann hadnagy főhadnaggyá, Zommer tiszthelyettes hadnaggyá lettek előléptetve. — A kir. törvényszékhez dr. Papolezy Gyula vizsgáló bírót, Török Miklós helyetteseül nevezte ki az igazságügyminiszter, Foris Gábor pedig ugyancsak a helybeli kir. törvényszékhez jegyzőül helyeztetett át.

— **A kir. kath. főgymnasium VII. és VIII. osztálybeli tanulóinak Kazinczy-önképző köre** tegnap Kazinczy születésének évfordulóján igen jól sikerült diszgyűlést tartott. A szépen feldiszitett rajzteremben nagyszámú közönség hallgatta végig az előadást, a program minden részletét zajos tetszéssel kísérve. A műsorban egymást váltották fel a komoly tanulmányok, szavlatok, ének és zene a következők rendben: 1. Polka a „Madarász”-ból, előadta a gymn. ifjak 12 tagu vonós zenekara. 2. „Kazinczy életrajza” és munkásságának rövid jellemzése, felolvasta Sipos M. VIII. o. t. 3. „Az én hazám” Kazinczytól, szavalt Troknya F. VII. o. t. 4. „Dalra társak”, éneklé a gymn. tanulók vegyeskara. 5. Kazinczy méltatása, felolvasta Hegedüs Gy. VIII. o. t. 6. „Ledőlt szobor” Petőfítől, szavalt Blascok Gy. VII. o. t. 7. „Népdalok” előadta a gymn. zenekar. 8. „Horác hatása Kazinczyra”, felolvasta Joanovics E. VIII. o. t. 9. „Kazinczy emlékezete”, írta Butykay I. VII. o. t. felolvasta Schweiger Jenő VII. o. t. 10. „Főjegyzői jelentés” felolvasta Szilvási G. VIII. o. t. 11. „Emlékbeszéd Kazinczy felett” Kölcseytől, szavalt Horváth I. VIII. o. t. 12. „A kedv hajnalpirja”, énekté a gymn. vsgyeskar.

— **Nyilvános köszönet.** Ngos Kricsfalussy Lajos, nyug. kir. törvényszéki bírór, a szatmári kath. legény-egyletnek 161 kötet könyvet adományozott. Fogadja a nagylelkű adományozó az ifjuság nevében ez uton is hálás köszönetünket. — A kath. legény-egylet több száz kötetekre rugó gazdag könyvtára ritkítja párját városunkban. Melegen ajánljuk az olvasó ifjuság figyelmébe. — Szatmár, 1892. évi október hó 28-án. Kelemen Antal e. dékán, Szilvássy István e. titkár.

— **Az irgalmasnővérek** elüljáróságától a következő gyászjelentést kaptuk: Tetszett a Mindenhatónak szeretett nővérünket, Tauber Paulinát életének 20-ik évében a paulai szent Vinczéről nevezett irgalmas nénék társaságában a szentségek ájtatos felvétele után f. hó 30-án kiszólitani, miután szent hivatásban Istennek 5 évig hűségesen szolgált. Temettetik f. hó 31-én d. u. 3 órakor.

— **Gyászhir.** Alulírottak mély fájdalommal tudatják a feledhetlen kedves gyermeknek, testvérnek és rokonnak Gyurits Miluska IV. el. oszt. tanulóinak f. é. okt. 30-án esteli 8¹/₂ órakor, szívszélhűdés következtében életének 10. évében történt gyászos elhunytát. — megboldogult földi maradványai f. évi nov. 1-én, d. u. 3 órakor fognak a r. k. szertartás szerint a Beresényi-utczai 17. sz.

házból a hidontuli sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Szatmár, 1892. okt. 31. Béke lengjen porai felett! Gyurits Béla és neje Keill Anna szülei. Gyurits Kamilla nagynénje és keresztanyja. Gyurits Gyula nagybátyja. Gyurits Mariska, Gyurits Kálmán, Gyurits Gyula testvérei.

— **Eljegyzés.** Dr Füley László budapesti gyakorló orvos e hó 22-én jegyezte el Kerekes Malvin kisasszonyt, Kerekes Zsigmond kereskedő kedves leányát.

— **Mindenszentek ünnepén** a 9 órai ünnepélyes sz. misét püspökünk őméltósága fogja végezni. Ugyancsak ő fogja tartani este 6 órakor a szent beszédet is.

— **Emlékeztető.** A szatmárnémeti férfi dalegylet szombaton este 8 órakor a Vigadóban tagilletményes dalestélyt tart.

Különfélék.

Columbus végrendelete. Most, hogy az előkészületek folynak ugy Amerika fölfedeztetésének négyszázados jubileumára, mint Columbus ünnepeltetésére, érdekes fölemlíteni Columbus végrendeletét. Columbus vagyona tizedrészét a szegényekre hagyta, a többi pedig Jeruzsalem visszahódítására, továbbá Hispaniola szigetén egy templom építésére, mely Mária szeplőtelen fogantatásának legyen szentelve. — Columbus hamvait 1877. szept. 10-én találták meg San-Domingóban.

Az Eiffel-torony versenytársa. A francziák tudvalevőleg 1900-ban újabb kiállítást akarnak rendezni és miut a rendezés mesterei, mindenekelőtt valami szenzációs ujságon törnek a fejüket, a mely az utolsó kiállítás Eiffel-tornyának méltó versenytársa lehetne. Deloncle képviselő a napokban oly tervvel lépett elő, a mely terv, ha megvalósulna, egygyel szaporítaná az ismert világcsodák számát. Óriás teleszkopról van szó, a melyen át egy méter távolságból szemléhetnők a holdat, míg eddig, a legjobb csillagászati teleszkopok segítségével is, csak 60 kilométer távolságból szemlélhettük azt. Deloncle számításai szerint a teleszkopnak átmérője 3 méter lenne, kristálylencséje pedig 8000 kilót nyomna. A számításokat, Deloncle állítása szerint, nagynevű tudósok eszközölték.

Apróságok.

Ellapított igazság. Iskolás gyerekek ingerkedtek egy taligába fogott számmárral, melynek gazdája egy boltba fordult be valamiért. Látván, hogy szamarát mennyire kiozzák, azzal állt bosszut, hogy egy fitos diáknak, a ki különben a szegény állapot ujjal sem érinté s mamlaszkodva állt a helyszínén, olyan két igazságot lapított a képire, hogy csak úgy csattant. A többi lurko régen eloszlott. A deákocska sietett, rücskolva igazságot keresni az igazgatóhoz. Az épület folyosóján belebotlik egy tanárba, ki mir-nix dir-nix újra pofon üti. A gyerek még jobban ordit s bevergődik az igazgatóhoz, hogy már most dupla elégtételt kérjen tőle.

— Mi lelt kis fiam?

— Ühüm! hát a tanár ur pofon ütött, pedig én semmit sem csináltam a számmárnak. Ühüm, bühüm...

— Enyje, hát te a tanár urat számmárnak nevezed.

Piff, paff, újra két lapított igazság csattant el a kis mulya képén.

Szatmár-Németiben

1892. évi okt. hó 25-én tartott heti vásári
piaczi árak következők, métermázsánként:

Tiszta buza	6 frt 70 kr.
Rozs	5 frt 30 kr.
Árpa	4 frt 35 kr.
Zab	4 frt 35 kr.
Tengeri	4 frt 50 kr.
Kása	8 frt — kr.
Tarka paszuly	3 frt 50 kr.
Repeze	10 frt 40 kr.
Krumpli zsákja	1 frt 20 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Többelmek kérdezősködésére kijelenthetjük, hogy megelőző számunk vezércikkének írója „Ego”, nem egyházi férfi, hanem kiváló állású világi kedves munkatársunk.

V. I. Szinyérváralja. Még 1 frt 50 kr. a hátralék ez évre.

Laicus. Nagyon érdemteljes munka. Küldjük.

LÓVY MIKSA

könyvkereskedő Szatmáron.

Ajánlja a n. é. tanférfiaknak és a t. szülőknak az új tanév beálltával jól felszerelt

**TANKÖNYV-,
TANSZER- és IRÓSZER
RAKTÁRÁT**
a legolcsóbb árakban.

Ugy a Szt. István társulat, valamint a m. kir. államnyomda és az összes hazai kiadóknál megjelent tankönyvekből dus raktárt tartok készletben és azokat rendes árban, **vidékre bérmentve** szolgálom. A tanügy férfiakat szívesen részesítem tiszteletpéldányokban.

Kitünő tisztelettel

Lövy Miksa,
könyvkereskedő.

**Ódon tankönyvek
igen jutányos árban.**

FRIEDL HUBERT

(BÉCS, V.)

hirdetési
IRODÁJA

katholikus lapok s népiratok bárminő hirdetéseinek fölvetését eszközli a bel- és külföld összes katolikus lapjaiba.

Az ezen intézet utjáu hirdető nemcsak idővesztéstől s a különféle lapokban való közléssel járó fáradságtól szabadul meg, hanem legalább oly mérsékelt díj mellett hirdethet, mint közvetlen uton. A lapok alkalmas megválasztásáról a hirdetési szöveg helyes fogalmazása szembeötlő alakjáról, valamint a szűkösséges (galván) clicék minden haszon nélkül számított árakon való elkészítéséről gondoskodik az intézet. Költségvetés s a különböző lapok jegyzéke kívánatra megküldetik. (10 kros bélyeg.)

LITTECZKY és REIZER

könyv- és papirkereskedése
Szatmáron.

Az iskolai év alkalmából ajánljuk a n. é. közönségnek szives figyelmébe gazdagon felszerelt

könyv- és tanszer raktárunkat.

Mindennemű iskolai-, tan- és vezércönyvek, papír-, író- és rajzszerek, valamint irodai- és iskolai eszközök dus választéka a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal és figyelemmel eszközöltetnek; nagyobb rendeletnél a posta vagy fuvarbért mi viseljük.

A n. é. közönség megkereséseit szolgálatkészen várva, vagyunk Szatmár, 1892. okt. hó.

kiváló tisztelettel

Litteczy és Reizer,
könyv- és papirkereskedők.

FÜSZER ÁRUK AKTÁRA.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, Deák-téren Lengyel Endre ur házában a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer-, bor- csemege- és ásványviz-kereskedést
nyitottam s azt

DÓRY DEZSŐ

törvényszékieleg bejegyzett cég alatt vezetem. — Támaszkodva az ország több előkelő városaiban, nemkülönben a helybeli piacon szerzett tapasztalataimra, megfelelő üzlet tőkémre, ama kedvező helyzetben érzem magam, hogy **jóminőségű áruim, szolid árak, gyors és pontos kiszolgálásom által a legmagasabb igényeket is kielégíteni képes vagyok.**

Bátor vagyok föl hívni a mélyen tisztelt közönség szives figyelmét, méltóztatna nálam egy próba-bevásárlást eszközölni, hogy jó minőségű áruimról, nemkülönben a szolid árakról meggyőződést szerezhessen.

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve, vagyok

5—2

kiváló tisztelettel

DÓRY DEZSŐ.

Szolid árak mellett jóminőségű áruk gyors és pontos kiszolgálása.

Præ. tea-stemény, rum, magyar és francia cognac különlegességek.

Téli kabát,
Felöltő,
10 frttól feljebb.

TELJES

VÉGGELADÁS.

Mikádó,
6 frt.
Mencsikoff,
10 frttól feljebb.

A raktárunkon levő összes saját műhelyünkben készült, legjobb minőségű az előadási áron eladatnak.

KÉSZ FÉRFI-RUHÁK

Minden darab szabott árral ellátva.

Öltöny,
Salon kabát.
8 frttól feljebb.

Legjobb és egyedüli alkalom legolcsóbb bevásárlásra.
PAUKER VILMOS és GUSZTÁV
5—1
férfi ruha termékekben.

Nadrág 2—6 frttig.
Kék munkásruhák,
2—3 frttig.

Budapest. Magyar-utca 1. szám I. emelet, a hatvani-utca sarkán.